

Raadsinformatiebrief

Datum 29 mei 2018

Zaaknummer

Portefeuille

Economie, innovatie en financiën

J.H.M. Goijaarts

Onderwerp

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

De uitkomst van de maartcirculaire 2018

Aanleiding

Op 14 februari 2018 is een zogenaamd InterBestuurlijk Programma (IBP) afgesproken, genaamd 'Samen meer bereiken'. Dit IBP is verwerkt in de maartcirculaire 2018. Hierin zijn een aantal "urgente maatschappelijke opgaven", waar het kabinet in de komende periode voor staat, opgenomen. Dit zijn de volgende opgaven:

	Opgave
Fysiek	 1. Samen aan de slag voor het klimaat
	 2. Toekomstbestendig wonen
	 3. Regionale economie als versneller
	 4. Naar een vitaal platteland
Sociaal	 5. Merkbaar beter in het sociaal domein
	 6. Nederland en Migrant goed voorbereid
	 7. Problematische schulden voorkomen en oplossen
Overkoepelend	 8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving
	 9. Passende financiële verhoudingen
	 10. Overkoepelende thema's

Wat betreft de financiële uitgangspunten is afgesproken dat alle overheden zich financieel inzetten voor de opgaven. Daartoe stelt de rijksoverheid deze middelen beschikbaar in het gemeentefonds. Het kabinet gaat er van uit dat gemeenten via deze middelen een bijdrage zullen leveren aan deze opgaven.

In dit voorstel zijn de extra middelen die we als gemeente ontvangen in het gemeentefonds verwerkt.

De bijdrage die we als gemeente leveren aan de diverse opgaven zijn **niet** verwerkt in dit voorstel, maar zijn opgenomen in de investeringen en bestedingen van de kadernota 2019. Dit voorstel geeft dus alleen inzicht in de extra middelen die zijn toegevoegd in het gemeentefonds.

Kernboodschap

Bij de uitgangspunten van de begroting 2018 is voorgesteld om de volgende werkwijze te hanteren voor het oormerken van middelen uit de algemene uitkering:

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we binnen het taakveld algemene uitkering tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting. Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen het taakveld. Bij de kadernota/programmabegroting vindt dan integrale afweging plaats. Middelen kunnen dan ingezet worden voor het betreffende taakveld of toegevoegd worden aan de algemene middelen van de gemeente.
- Bij een verhoging/verlaging van bestaande middelen die geoormerkt zijn ook de verhoging/verlaging oormerken.
- In principe aanvullende middelen sociaal domein oormerken. Dit uitgangspunt verder uitwerken bij de evaluatie van de reserve sociaal domein bij de jaarrekening 2017. Voor 2017 oormerken van drie decentralisatie-uitkeringen en de WMO-middelen.

Met ingang van 2018 wordt het systeem van de Netto Gecorrigeerde RijksUitgaven vervangen door de Netto uitgaven onder het uitgavenplafond. Dit geeft een bredere basis en daarmee een stabielere ontwikkeling van het gemeentefonds. In de praktijk betekent het vooral dat de uitgaven voor sociale zekerheid en zorg nu ook meetellen. Dit is logisch omdat sinds 2015 gemeenten extra taken uitvoeren op deze gebieden.

De rijksuitgaven lopen op. Dit komt mede door beleidsintensivering voor de urgente maatschappelijke opgaven. Ook zijn de loon- en prijsmutaties hoger dan voorzien in de septembercirculaire 2017.

Hieronder worden per onderdeel de mutaties in de maartcirculaire 2018 toegelicht.

Accres ontwikkeling regeerakkoord

Het regeerakkoord Rutte III bevat forse beleidsintensivering. Tezamen met een autonome groei van uitgaven en een hogere loon- en prijsontwikkelingen ten opzichte van de septembercirculaire 2017 leidt dit tot een forse toename van het accres. Voor het dienstjaar 2018 leidt dit voor de gemeente Meierijstad tot een toename van circa € 1,2 miljoen, oplopend naar circa € 11,8 miljoen voor het dienstjaar 2022.

Stelpost loon- en prijsontwikkeling

Zoals hierboven toegelicht is een deel van de toename van het accres toe te wijzen aan een hogere loon- en prijsontwikkeling ten opzichte van de septembercirculaire 2017. Dit op basis van de Macro Economische Verkenning van 27 oktober 2017.

Voor het dienstjaar 2018 leidt dit voor de gemeente Meierijstad tot een toename van circa € 0,2 miljoen, oplopend naar circa € 3,1 miljoen voor het dienstjaar 2022.

Voorgesteld wordt om de stelpost voor loon- en prijsstijgingen die is opgenomen in de begroting met dit bedrag op te hogen.

Aandeel in voorziening knelpunten sociaal domein

In het IBP (InterBestuurlijk Programma) is afgesproken een tijdelijke voorziening te treffen voor gemeenten die geconfronteerd worden met een stapeling van tekorten bij de uitvoering van de taken in het sociaal domein. Het gaat hierbij alleen om het dienstjaar 2018. De omvang van de te vormen voorziening is € 200 miljoen. De helft vanuit de begroting van ministerie VWS, en de andere helft vanuit de algemene uitkering. Voor de gemeente Meierijstad betekent dit een uitname van afgerond € 383.000. Dit bedrag wordt gedekt uit de bestemmingsreserve sociaal domein.

Intensivering veilig thuis

Met de aanscherping van de wet Meldcode en de radarfunctie Veilig Thuis wordt veilig thuis verder geïntensiveerd. Voor de hiermee samenhangende kosten is in het IBP afgesproken dat gemeenten deze kosten zelf uit het gemeentefonds dekken. Deze middelen worden dan toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang, zodat het geld terecht komt bij de gemeenten die de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vormgeven. Voor de gemeente Meierijstad betekent dit een afname van het gemeentefonds van € 48.000 in dienstjaar 2018, oplopend naar € 144.000 in dienstjaar 2022.

Aanpassing macro-budget WMO

De toename van het macro-budget WMO wordt met name verklaard door het verwerken van de groeirimte 2019. In het regeerakkoord is overeengekomen dit te verwerken. Voor de gemeente Meierijstad betekent dit een toename van € 3.500 in dienstjaar 2018, oplopend naar € 114.000 in dienstjaar 2022. Voorgesteld wordt om conform uitgangspunten de middelen te oormerken.

Aanpassing decentralisatie AWBZ naar WMO

De toename van het budget decentralisatie AWBZ naar WMO wordt deels verklaard door het verwerken van de groeirimte 2019. In het regeerakkoord is overeengekomen dit te verwerken. Daarnaast is in het regeerakkoord opgenomen dat de huidige eigen bijdragesystematiek WMO per 1 januari 2019 wordt vervangen door een abonnementstarief voor een huishouden dat gebruik maakt van een WMO-voorziening. Om deze vereenvoudiging en verlaging te co-financieren is vanuit het regeerakkoord een bedrag beschikbaar gesteld.

Door deze maatregel vervallen de eigen bijdragen voor WMO die nu in de begroting zijn opgenomen. Door het vervallen van deze eigen bijdrage wordt ook een toename verwacht van personen die gebruik gaan maken van de WMO.

Voorgesteld wordt om de extra middelen die we ontvangen (circa € 9 ton per jaar) te oormerken. Naar verwachting kan het vervallen van de eigen bijdragen WMO (€ 330.000) en de te verwachten toename hiermee opgevangen worden

Reservering loon- en prijsontwikkeling

De maartcirculaire is de eerste circulaire van 2018. Dit is dan ook de eerste keer dat het dienstjaar 2022 wordt meegenomen in het meerjarenperspectief voor de algemene uitkering. Om deze reden is de loon- en prijsontwikkeling voor het jaar 2022, ten opzichte van het jaar 2021 nog niet verwerkt in de begroting. Hierdoor moet de stelpost loon- en prijsontwikkeling voor het jaar 2022 verhoogd worden met € 1,344 miljoen.

Onderuitputting rijksuitgaven

In de septembercirculaire 2017 is melding gemaakt van mogelijke onderuitputting op de rijksuitgaven voor het dienstjaar 2017. Onderuitputting leidt tot een lager accres. Het effect hiervan is structureel. In de septembercirculaire 2017 werd melding gemaakt van een bedrag van € 80 miljoen onderuitputting. Voor de gemeente Meierijstad betekent dit een structureel nadeel van circa € 300.000 vanaf 2019. Voor het jaar 2018 wordt ook de incidentele onderuitputting van 2017 verrekend en is het nadeel daarmee dubbel en dus € 600.000.

Doorloop opschalingskorting (dienstjaar 2022)

Bij de decembercirculaire 2015 is een korting opgenomen voor lagere apparaatskosten. Het kabinet wil gemeenten stimuleren te herindelen waardoor de totale gemeenten minder apparaatskosten hebben. De algemene uitkering wordt structureel gekort, oplopend tot € 975 miljoen in dienstjaar 2025. Tot en met het dienstjaar 2021 is in de begroting van gemeente Meierijstad de korting verwerkt van € 460 miljoen. Echter loopt deze dus tot en met het dienstjaar 2025 nog aanzienlijk op. De korting op lagere apparaatskosten is overeind gebleven in het regeerakkoord. Voor het dienstjaar 2022 moet nog een korting worden verwerkt in de begroting van Meierijstad van € 419.000.

Mutaties maartcirculaire 2018					
	2018	2019	2020	2021	2022
Algemene uitkering:					
Accres ontwikkeling regeerakkoord	€ 1.197.900	€ 3.500.489	€ 6.090.910	€ 8.154.045	€ 11.776.605
Aandeel in voorziening knelpunten sociaal domein	-€ 383.328				
Intensivering veilig thuis	-€ 47.916	-€ 95.853	-€ 95.857	-€ 143.785	-€ 143.785
Aanpassing macro-budget WMO	€ 3.525	€ 113.606	€ 113.635	€ 113.780	€ 113.785
Aanpassing algemene uitkering:	€ 770.181	€ 3.518.242	€ 6.108.688	€ 8.124.040	€ 11.746.605
Decentralisatie AWBZ-WMO		€ 906.027	€ 916.127	€ 866.142	€ 881.886
Decentralisatie jeugdzorg					
Participatiewet					
Aanpassing sociaal domein:	€ 0	€ 906.027	€ 916.127	€ 866.142	€ 881.886
Totaal toename baten maartcirculaire 2018:	€ 770.181	€ 4.424.269	€ 7.024.815	€ 8.990.182	€ 12.628.491
Mutaties					
Stelpost loon- en prijsontwikkeling maartcirculaire	€ 191.664	€ 1.294.002	€ 2.060.904	€ 2.588.112	€ 3.067.392
Voorziening knelpunt sociaal domein dekking uit bestemmingsreserve sociaal domein	-€ 383.328				
Aanpassing macro-budget WMO	€ 3.525	€ 113.606	€ 113.635	€ 113.780	€ 113.785
Schrappen eigen bijdragen WMO		€ 330.000	€ 330.000	€ 330.000	€ 330.000
Budget t.b.v. toename toeloop binnen WMO		€ 576.027	€ 586.127	€ 536.142	€ 551.886
Reservering loon- en prijsontwikkeling 2022					€ 1.344.000
Onderuitputting rijksuitgaven 2017	€ 614.000	€ 307.000	€ 307.000	€ 307.000	€ 307.000
Doorloop opschalingskorting (dienstjaar 2022)					€ 418.880
Aanpassing algemene uitkering te oormerken:	€ 425.861	€ 2.620.635	€ 3.397.666	€ 3.875.034	€ 6.132.943
Totaal netto-resultaat maartcirculaire (excl. Claims urgente maatschappelijke opgaven:	€ 344.320	€ 1.803.634	€ 3.627.149	€ 5.115.148	€ 6.495.548

Kanttekeningen

De integreerbare onderdelen van de integratie-uitkering sociaal domein zijn bij deze circulaire overgeheveld naar de algemene uitkering. De betreffende onderdelen zijn om die reden uitgenomen uit de integratie-uitkering sociaal domein en aan het macro-bedrag van de algemene uitkering toegevoegd en hebben daardoor geen financiële consequenties.

De bijbehorende verdeelmodellen zijn in deze circulaire nog niet gewijzigd omdat hiervoor enkele aanpassingen noodzakelijk zijn en blijven daardoor gebaseerd op de maatstafgegevens volgens de meicirculaire 2017. De precieze uitwerking van de overheveling in de verdeelmodellen volgt in de meicirculaire 2018. De eventuele financiële consequenties worden hier dan in meegenomen.

Wat betreft de financiële uitgangspunten is afgesproken dat alle overheden zich financieel inzetten voor de opgaven. Daartoe stelt de rijkoverheid deze middelen beschikbaar in het gemeentefonds. Het kabinet gaat er van uit dat gemeenten via deze middelen een bijdrage zullen leveren aan deze opgaven.

In dit voorstel zijn de extra middelen die we als gemeente ontvangen in het gemeentefonds verwerkt.

De bijdrage die we als gemeente leveren aan de diverse opgaven zijn **niet** verwerkt in dit voorstel, maar zijn opgenomen in de investeringen en bestedingen van de kadernota 2019. Dit voorstel geeft dus alleen inzicht in de extra middelen die zijn toegevoegd in het gemeentefonds.

Communicatie

De financiële gevolgen worden vertaald in de 1^e financiële bijstelling 2018.

Participatie

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Financiën

Zie het bovenstaande totaaloverzicht.

Planning

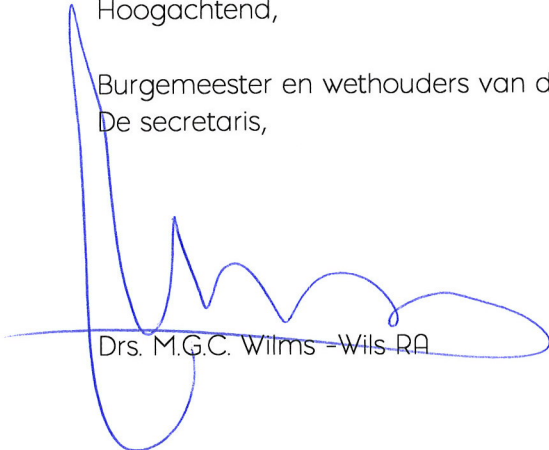
Bijlage(n)

Ter inzage documenten

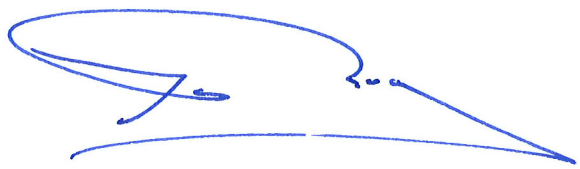
Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,
De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij